

Il-Ħadd, 3 ta' Frar 2019

Ġesù qal lin-nies fis-sinagoga:
"Din il-kitba seħħet illum, intom
u tisimgħu." U lkoll laqgħu kliemu
u stagħġbu għall-kliem mimli
ħlewwa li kien ħiereġ minn fommu
u bdew jgħidu: "Dan mhuwiex
bin Ġużeppi?" Iżda hu qalilhom:
"Żgur li se tgħidu għalija dan
il-proverbju: 'Tabib, fejjaq lilek
innifsek.' Dak kollu li smajna li ġara
f'Kafarnahum agħmlu hawn
f'pajjiżek ukoll!" U żied jgħidilhom:
"Kien hemm bosta lebbużi f'Iżrael
fi żmien il-profeta Elizew, imma
ħadd minnhom ma ġie mfejjaq ħlief
Nagħman tas-Sirja". Meta semgħu
dan kulħadd imtela bil-korla."

*Mill-Evangjelju skont San Luqa,
kapitlu 4, versi 21-24a. 27-28*

64

"Il-Vangeli jgħidulna
li fin-nies ta' żmien Ġesù
tqanqlu sentimenti kuntrarji ...
Għall-bidu 'ilkoll laqgħu kliemu
u stagħġbu għall-kliem
mimli ħlewwa li kien ħiereġ
minn fommu'; imma wara,
tfaċċat mistoqsija suspettuża:
'Dan m'huwiex bin Ġużeppi?' U
fl-aħħar 'kulħadd imtela bil-korla.'
Riedu jixħtuh 'l isfel
minn fuq xifer ta' rdum.
Hekk twettaq dak li kien ħabbar
ix-xwejjah Xmun lil Marija:
ikun 'sinjal li jmeruh.'"

PAPA FRANĠISKU,
Omeliya, Bażilika tal-Vatikan, 24 Marzu 2016

*Nammetti
b'umiltà
li fija
hemm it-taħlit
ta' kif inħares
lejn il-Persuna
ta' Kristu?*

*Is-sejħa
biex
nibqa' nfittxu,
insegwiha?*

Mill-irdum għal isfel!

Quddiem il-persuna tiegħek, Mulej,
jien ukoll
mhux dejjem inħoss l-istess.
Xi drabi nħossok iġġenninni għal warajk;
inħossok timlieni b'entużjażmu kbir;
inħossok tagħtini kuraġġ ta' sur;
inħoss li mnalla ltqajt miegħi.
Drabi oħra
inħossok tħawwadni b'li tgħid;
inħossok timlieni bid-dubji;
inħossok tfixkilni b'li tagħmel;
u ngħid li aħjar ma ltqajt miegħek xejn.
Tiħux għalija, Mulej, u aħfiri
ta' meta - wkoll jekk mhux lilek -
lil kliemek inkun irrid nixħithom
minn fuq l-irdum għal isfel!

It-Tnejn, 4 ta' Frar 2019

Ġesù u d-dixxipli tiegħu ġew fil-pajjiż tal-Gerasin. Kif niżel mid-dgħajsa, resaq fuqu wieħed, li ħareġ mill-oqbra, li kien maħkum minn spirtu ħażin. Dan kien jgħammar fl-oqbra, u ħadd ma kien jista' jzommu marbut ... Kif lemaħ lil Ġesù mill-bogħod ġera lejha, inxtehet fl-art quddiemu, u għajjat b'lehen qawwi u qallu: "Aħna x'għandna x'naqsmu, Ġesù, Bin Alla l-Għoli? Aħlifli fuq Alla li ma taħqarnix!" Għax kien qallu: "Oħroġ, ja spirtu ħażin, minn dan il-bniedem!" Imbagħad staqsieh: "X'jismek?" Wiegħbu: "Leġjun jisimni għax aħna ħafna."

*Mill-Evangēlju skont San Mark,
kapitlu 5, versi 1-3. 6-9*

65

"Hu minnu li l-awturi bibliċi kellhom għarfien kuncettwali limitat biex setgħu jesprimu ċerti realtajiet, u li fi żmien Ġesù wieħed seta' jifxsel, ngħidu aħna, l-epilessija mal-possessjoni djabolika. Madankollu, b'dan m'għandniex nissimplifikaw iżżejjed ir-realtà u naffermaw li l-każijiet kollha li jirrakkontaw l-Evangēlji kienu mard psikiku u li żgur ix-xitan ma jeżistix u ma jaġixxix. Il-preżenza tiegħu nsibuha sa mill-ewwel paġni tal-Iskrittura, li tagħlaq bir-rebħa ta' Alla fuq id-dimonju."

PAPA FRANĠISKU, Eżortazzjoni Appostolika,
Gaudete et Exsultate, nru 160, 19 Marzu 2018

*Il-preżenza
tal-ispirtu ħażin
nammettiha?*

*X'jgħinni
nagħraf
l-ispirtu ħażin
mill-ispirtu
t-tajjeb?*

Hafna

Fejn hemm l-għira u l-mibegħda, Mulej,
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm il-ġlied u l-vjolenza
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm l-ingustizzja u t-tkasbir tad-drittijiet
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm il-ħabi u l-qerq
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm it-tqasqis fuq l-oħrajn u l-malafama
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm ir-rghiba u x-xeħħa
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Fejn hemm l-egoizmu
u n-nuqqas ta' ħsieb awtentiku tal-oħrajn
ma nistax ngħid li hemm il-preżenza tiegħek.
Kellu raġun jgħid l-ispirtu ħażin li huma ħafna!

It-Tlieta, 5 ta' Frar 2019

Kien hemm mara li kienet ilha tnax-il sena sħaħ tbatu bit-tnixxija tad-demmm ... Meta semgħet b'Ġesù, għiet qalb il-folla, resqet minn warajh u messitlu l-mantar, għax qalet: "Jekk immiss imqar il-mantar tiegħu nkun imfejqa." F'daqqa waħda t-tnixxija tad-demmm waqfitilha ... Ġesù minnufih intebaħ bil-qawwa li ħarġet minnu, u staqsa: "Min messli l-mantar?" ... Hu beda jħares madwaru biex jara jilmaħx lil dik li kienet għamlet dan. Imbagħad il-mara, tirtogħod bil-biża' għax għarfet x'kien għalha, inxteħtet f'riġlejh u stqarritlu s-sewwa kollu. "Binti," qalilha, "il-fidi tiegħek fejqitek!"

*Mill-Evangjelju skont San Mark,
kapitlu 5, versi 25. 27-29a. 30. 32-34a*

66

"Min jemmen 'imiss' lil Ġesù, u minnu jikseb il-grazzja li jsalva. Hu jsalvana, isalvalna l-ħajja spiritwali, isalvana minn tant problemi. Ġesù jinduna u, minn qalb il-folla, ifttex il-wiċċ ta' dik il-mara. Hi tersaq qrib, u Hu jgħidilha: 'Binti, il-fidi tiegħek fejqitek.' Hu leħen il-Missier tas-Sema li jitkellem permezz ta' Ġesù: 'Binti, int m'intix misħuta, m'intix imwarrba, inti binti!' U kull darba li Ġesù jersaq lejna, meta aħna nersqu lejH bil-fidi, nisimgħu lill-Missier jgħidilna l-istess kliem."

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 28 Ġunju 2015

*Jien bniedem
li nagħmilha
ma' Alla
minn
ċerta distanza?*

*X'izommni
milli nqarreb
lili nnifsi lejH
ftit iktar?*

Kuntatt dirett

Min bil-fidi
jagħmilha miegħek b'mod dirett, Mulej,
Inti tgħaddilu l-fejqaq li taf tagħti Int.
Tkun xi tkun il-kundizzjoni tiegħu,
Inti tgħaddilu mill-ġdid
dik id-dinjità
li ħaddieħor ikun nezzgħu minnha.
Agħmel, Mulej,
li jien ma nżommx lura milli nersaq lej,
b'tali mod
li nkun nista' mmiss b'idejja
l-Persuna tiegħek,
il-qalb tiegħek,
il-ħajja tiegħek,
l-għotja tiegħek,
kulma Inti.

L-Erbgħa, 6 ta' Frar 2019

Ġesù mar lejn pajjiżu
u d-dixxipli tiegħu marru miegħu.
Meta wasal is-Sibt,
daħal jgħallem fis-sinagoga,
u l-ħafna li semgħuh
bdew jistagħgbu u jgħidu:
“Mnejn kisbu dan kollu?
U x'inhu dan l-għerf li ngħatalu
biex saħansitra qegħdin isiru
dawn l-għeġubijiet kbar b'idejeh?
Dan mhuwiex il-mastrudaxxa
bin Marija u ħu Ġakbu u Ġożè
u Ġuda u Xmun?
U ħutu l-bniet
mhumiex hawn magħna?”
U huma skandalizzaw ruħhom
minħabba fiha.

*Mill-Evangēlju skont San Mark,
kapitlu 6, versi 1-3*

67

“Il-familja ta' Ġesù, mimlija bil-grazzja u l-għerf, ma kinux iħarsu lejha bħala familja 'stramba', imbiegħda mill-poplu. Proprju għalhekk in-nies ma setgħetx tifhem mnejn kien ġej l-għerf ta' Ġesù ... Dan jikkonferma li kienet familja semplici, qrib ta' kulħadd, imdaħħla b'mod normali fil-ħajja tal-poplu. Lanqas Ġesù ma kien jemmen f'relazzjoni magħluqa u esklussiva ma' Marija u Ġużeppe, imma kien iħobb imur minn post għall-ieħor fil-familja mwessgħa li fiha kien hemm qrabatu u ħbiebu.”

PAPA FRANĠISKU, Eżortazzjoni Appostolika,
Amoris Laetitia, nru 182, 19 Marzu 2016

Ma' saqajna

*Jien xi ħadd
li lil Alla
rridu jibqa'
hemm fuq,
u jien
hawn isfel?*

*X'reżistenzi
nagħmillu
biex jitwaħħad
miegħi?*

Donnu ma rridukx, Mulej, tkun Alla
li ma żżomm l-ebda distanza minna!
Donnu ma rridukx tkun Alla
li tagħmel lilek innifsek qrib tagħna!
Donnu ma rridukx tkun Alla
li titħallat magħna!
Donnu ma rridukx tkun Alla
li tieġu fuqek dak li hu tagħna, tajjeb u mhux!
Donnu ma rridukx tkun Alla
li tħoss bħalna!
Donnu ma rridukx tkun Alla
li tgħaddi minn xhiex ngħaddu aħna!
Donnu ma rridukx
tkun Alla ma' saqajna!
Għaliex tgħid, Mulej?
Għinna ngħarblu lilna nfusna spiss.

Il-Ħamis, 7 ta' Frar 2019

Ġesù sejjah it-Tnax,
u beda jibgħathom tnejn tnejn,
filwaqt li tahom is-setgħa
fuq l-ispirti ħżiena. U wissiehom
biex ma jieħdu xejn magħhom
għat-triq ħlief ħatar: la ħobż,
la ħorġa, lanqas flus fi ħżiemhom;
imma li jilbsu l-qrieq
u ma jxiddux żewġ ilbiesi.

Qalilhom:

“Fejn tidħlu f’xi dar, ibqgħu fiha
sa ma titilqu minn hemmhekk.
U jekk xi post ma jilqagħkomx
u ma jisimgħukomx,
itilqu minn hemm u farfru t-trab
minn taħt saqajkom
bħala xhieda kontrihom.”

*Mill-Evangēlju skont San Mark,
kapitlu 6, versi 7-11*

68

“Ġesù, lit-Tnax ma jibgħathomx
bħala nies setgħana, bħala sidien,
bħala kapijiet, jew mgħobbija
bil-ligijiet; għall-kuntrarju,
jurihom li l-mixja tan-nisrani
hi sempliċement li jibdel il-qalb,
dik tiegħu, u jgħin lill-oħrajn
jibdlu tagħhom. Jitgħallem
jgħix mod ieħor, b’ligi oħra.

Dan ifisser li jgħaddi
mil-loġika tal-egoizmu,
tal-għeluq, tal-iskontru, tal-firda,
tas-superjorità ... għal-loġika
ta’ min jilqa’, ta’ min jirċievi
u ta’ min jieħu ħsieb tal-oħrajn.”

PAPA FRANĠISKU,
Omeliya, Vjaġġ fil-Paragwaj, 12 Lulju 2015

*L-Evangġelju
tal-Mulej
inwasslu
b'ħafna
pretensjonijiet?*

*Dak li nwassal
lil ħaddieħor
inwasslu
lili nnifsi?*

Fqar daqshom

Għamilthielna ċara bizżejjed, Mulej,
li l-Evangġelju tiegħek
jistrieħ fuq ħaġa waħda: il-ftuħ tal-qalb.
U dan jgħodd
kemm għal min ikun imqabbad minnek
biex ixandru,
kif ukoll għal min jirċievi tħabbira bħal din.
U għalhekk, Mulej,
min iwassal il-Kelma tiegħek
irid jiftaħ qalbu għaliha hu stess,
u jagħmel lilu nnifsu fqir daqs min jirċeviha;
min iħossu mibgħut minnek
biex jgħaddi l-Ispirtu tiegħek lill-oħrajn
irid jiftaħ qalbu hu stess għal dan l-Ispirtu,
u jsir ċkejken
daqs min ikun sajjem minnU.

Il-Ġimgħa, 8 ta' Frar 2019

Kien Erodi li bagħat jarresta
lil Ġwanni u qafli fil-ħabs
minħabba Erodja,
mart ħuh Filippu,
billi kien iżżewwiġha hu.
Għax Ġwanni
lil Erodi kien jgħidlu:
"Ma tistax iżżommha int
il-mara ta' ħuk."
Għalhekk Erodja saret tobogħdu
u kienet trid toqtlu ...
Wasal jum tajjeb,
meta Erodi għalaq sninu
u għamel ikla lill-kbarat tiegħu ...
bagħat suldat minn ta' madwaru
u ordnalu li jgħibli ras Ġwanni.
Dak mar u qatagħlu rasu fil-ħabs.

*Mill-Evangēlju skont San Mark,
kapitlu 6, versi 17-19a. 21a. 27*

69

"Fil-ħabs Ġwanni bata wkoll
mit-tortura tad-dubju: 'Tgħid jien
żbaljajt meta ħabbart lil xi ħadd
li mhuwiex dak mistenni?
Ingannajt lill-poplu?' Is-sofferenza,
is-solitudni ta' dar-raġel. 'Imma jien
irrid niċċekken, kollni kemm jien ...'
Ġwanni ċċekken! Hekk
kienet ħajtu! Kien bniedem kbir
li ma fittixx il-glorja tiegħu imma
dik ta' Alla, u jintemm minsi.
Imma b'dan l-atteggjament
ħejja t-triq għal Ġesù, li bl-istess
mod miet fost dwejjaq kbar,
waħdu, mingħajr id-dixxipli."

PAPA FRANĠISKU,
Meditazzjoni, 5 Frar 2016

Minsija

*Fiex jien
fil-konvinzjoni
li Alla
lili
qatt ma jista'
jinsieni?*

*Nippermettilu
jsib
il-waqt it-tajjeb
biex jurini
li Hu
jiftakar fija?*

Kemm ikiddni d-dubju, Mulej!
Kemm uġigħ ikun hemm fil-qalb tiegħi
meta, bħall-Battista,
jiġini f'moħħi li fit-taħbit kollu tiegħu
nista' nieħu falza stikka!
Kemm hija ħaġa
li ma nkun nixtieqha qatt
li tkun parti minn ħajti
li, bħalek,
nisfa' wkoll minsi u abbandunat minn kulħadd.
Imma Inti qiegħed hemm fid-dubji tiegħi.
Inti qiegħed hemm fid-dwejjaq tiegħi.
Inti qiegħed hemm fis-solitudni tiegħi.
Irrid nemmen, Mulej,
li Inti għandek il-mod tiegħek ta' kif tiftakar fija.
Inti għandek il-waqt it-tajjeb li fih tiftakar fija.

Is-Sibt, 9 ta' Frar 2019

L-appostli reggħu ġew ħdejn Ġesù u qalulu kulma kienu għamlu u għallmu. U hu qalilhom:

“Ejjew miegħi intom biss weħidkom f'xi post imwarrab, u strieħu ftit.”

Marru mela bid-dgħajsa weħidhom lejn post imwarrab, imma n-nies rawhom sejrin; kienu ħafna dawk li għarfulhom, u telqu jigru 'l hemm bil-mixi, nies mill-ibliet kollha, u waslu qabilhom. Xħin niżel l-art mid-dgħajsa ra kotra kbira ta' nies u tħassarhom, għax kienu qishom nagħaġ bla ma għandhom ragħaj, u qabad jgħallimhom ħafna ħwejjeg.

*Mill-Evangjelju skont San Mark,
kapitlu 6, versi 30-31a. 32-34*

70

“Għandna tliet verbi f'dan ir-ritratt ta' Ġesù: ra, ġietu ħniena, għallem.

Nistgħu nsejñulhom il-verbi tar-ragħaj. L-ewwel tnejn huma marbutin mal-atteġġjament ta' Ġesù: ħarstu mhix dik ta' soċjologu jew ta' fotografu għax Hu dejjem iħares bl-għajnejn tal-qalb. Anki l-kumpassjoni tiegħu mhix biss sentiment uman, imma hi kommozzjoni tal-Messija li fiH saret laħam it-tenerezza ta' Alla. Minn din il-kumpassjoni titnissel ix-xewqa ta' Ġesù li jitma' lill-folla bil-ħobż tal-Kelma tiegħu.”

PAPA FRANĠISKU,
Angelus, 19 Lulju 2015

*L-affarijiet,
b'liema nuċċali
nħares
lejhom?*

*X'qed nagħmel
quddiem
il-ħtiġijiet veri
ta' ħaddieħor?*

Bihom tara iktar!

Min ikollu l-għajnejn tal-qalb,
jara dak li tara Inti, Mulej,
u jimtela b'dak li Inti mimli bih:
jara realtà moħbija għall-kotra,
u jimtela bil-kumpassjoni tiegħek;
jara l-uġigħ li ħaddieħor ma jarax,
u qalbu tibda tħabbat għalih
bit-tenerizza tiegħek;
bħalek u bħal Marija tat-tieg ta' Kana,
jara x'inhu nieqes fil-qalb ta' dak li jkun,
u jimtela bix-xewqa li jagħmel xi ħaġa
sal-punt li b'libertà jċedi
dak li jkun fassal għalih u għal ta' madwaru.
Agħtihomli, Mulej, dawn l-għajnejn,
ħalli nkun nista' nara tassew,
u ngħix ix-xbieha ta' Alla li jien maħluq fiha.